

právu), nemůže odvolací stolice z toho důvodu, že skutkový základ v průběhu řízení odvolacího byl změněn, odpíratí věcně o nároku toni rozhodnouti.

Jestliže tedy žal. úřad, vycházející z opačného mylného právního názoru, odmítl zabývatí se tvrzením odvolání, že nárok st-lky na náhradu nákladu jí učiněného odůvodněn jest tím, že zúčastněná strana svého zaměstnance přihlásila nenáležitým způsobem, bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 12.138.

Dávka z přírůstku hodnoty nemovitostí. — Církevní věci: * Koupě nemovitosti katolickou církví, která přesahuje rámec obyčejné správy církevního jmění, podléhá ve smyslu § 38 zák. č. 50/1874 ř. z. a § 233 o. z. o. schválení státní správy kultové; za den převodu ve smyslu § 1 dávk. prav. č. 143/1922 Sb. platí tedy podle odst. 4 tohoto paragrafu den tohoto schválení.

(Nález ze dne 14. listopadu 1935 č. 19.231/35.)

V ě c: Obce N., H., K., Ž. a Ko. (adv. Dr. Jiří Heyer z Prahy) proti zemskému úřadu v Brně (za zúč. Marii B. adv. Dr. Roman Hauk z Kroměříže) o dávku z přírůstku hodnoty nemovitostí.

V ý r o k: S t í ž n o s t i s e z a m í t a j í p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Dvanácti platebními rozkazy z 27. května 1932 vyměřil zem. výběrčí úřad v Brně Marii B. z převodu nemovitostí velkostatku N. o výměře ca 2657 ha za cenu trhovou 4,725.000 Kč na arcibiskupství olomoucké smlouvou trhovou ze 3. dubna 1925 dávku z přírůstku hodnoty, položiv za cenu nabývací obecnou hodnotu ke dni 20. října 1925, kdy stpů udělil smlouvě trhově schválení.

Okr. úřad v Uherském Hradišti výměrem ze 16. září 1932 odvoláním, jež z těchto platebních rozkazů podala Marie B., nevyhověl.

Nař. výměrem zem. úřad v Brně 5 odvoláním zcizitelky vyhověl co do námitky, že převod nemovitostí ve smyslu odst. 3 § 1 pravidel o dávce z přírůstku hodnoty nemovitostí nastal teprve dnem 13. září 1926, t. j. oním dnem, kdy zmíněnou nemovitostní transakci schválila státní správa kultová, a že v důsledku toho dávka z přírůstku hodnoty měla býti vyměřena sazbami podle vl. nař. č. 121/1926 Sb., nabyvšího účinnosti dnem 27. července 1926. Výrok svůj odůvodnil v podstatě tím, že schválení smlouvy bylo nutno jak podle zvláštního předpisu § 51 zák. č. 50/1874 ř. z., tak i podle všeobecného předpisu § 38 cit. zák.; podle výslovného ustanovení § 1 pravidel, který stanoví za den převodu den úředního schválení smlouvy bez ohledu na to, zda a kdy podle vůle stran má začítí platnost smlouvy, pokládati je za den převodu den 13. září 1926, kdy státní správa kultová smlouvu schválila, a proto je dávku vyměřiti podle vl. nař. č. 121/1926 Sb.

O stížnostech, které do tohoto rozhodnutí podaly obce N., H., K., Ž., jakož i obec Ko., uvážil nss toto:

Na sporu je se zřetelem na ustanovení vl. nař. č. 121/1926 Sb. otázka, kdy se stal ve smyslu § 1 dávk. prav. vl. nař. č. 143/22 Sb. převod velkostatku N. s Marie B. na arcibiskupství olomoucké. Pro tuto otázku je pak se zřetelem na ustanovení § 1 odst. 4 prav. především rozhodno, podléhala-li smlouva ze 3. dubna 1925 ex lege schválení státního úřadu kultového či nic.

Žal. úřad uznal, že smlouva potřebovala schválení jak podle zvláštního předpisu § 51 zák. č. 50/1874 ř. z., tak i podle všeobecného předpisu § 38 cit. zák., a dospěl z tohoto právního názoru k závěru, že za den převodu sluší pokládati teprve den 13. září 1926, kdy byla smlouva schválena státní správou kultovou.

Podle § 51 cit. zák. mají ustanovení min. nař. z 20. června 1860 č. 162 ř. z. a ze 13. července 1860 č. 175 ř. z. o zcizení a zavazení jmění katolických kostelů, prebend a duchovních ústavů i příště platnost s výhradou, jež nepadá tu na váhu. Podle cit. nař. č. 162/1860 ř. z. jest ke zcizení takového jmění, pokud převyšuje určitou cenu, třeba pod sankcí jeho neplatnosti zeměpanského svolení. Dlužno dáti stížnosti za pravdu, že vynaložení peněžitého kapitálu církevního jmění na zakoupení nemovitosti nelze subsumovati pod pojem zcizení, resp. zavazení církevního jmění. Nemohl proto žal. úřad právem opřítí rozhodnutí své o předpis § 51 zák. č. 50/1874 ř. z. Třeba proto zkoumati, má-li nař. rozhodnutí oporu v předpisu § 38 zák. č. 50/1874 ř. z.

Podle tohoto předpisu platí zásada, že správa jmění církevního požívá státní ochrany, jaká přísluší obecně užitečným nadacím. Ochrana ta vztahuje se na jmění církevní vůbec, nikoliv jen na jmění kmenové, jak patrně z ustanovení následující věty § 38, podle něhož státní správa kultová, je zejména oprávněna dozíratí na zachování jmění kmenového. Zásada, že nakládání církevním jměním je podroběno dozoru státní správy — pokud tu není zvláštních předpisů pro církevní jmění, jakým je na př. cit. § 51 zák. č. 50/1874 ř. z., — stejnou měrou jako nakládání jměním nadačním, je také v praxi všeobecně uznávána.

Obecně užitečná nadání požívají obdobné ochrany jako majetek, stojící pod ochranou poručenskou, a dozorčímu úřadu nadačnímu přísluší při tom též dozor jako úřadu poručenskému. Dozor ten vztahuje se zejména také na správu majetku a tedy i na úkony, jimiž se fruktifikují peněžní kapitály nadační (srov. Budw. 8636/95, dvor. dekret z 19. srpna 1791, pol. zák. Leopolda II. sv. 3, str. 58). K úkonům těm náleží i zakoupení nemovitostí (srov. § 194 bod 1 pat. z 9. srpna 1854 č. 208 ř. z.). Podle § 233 o. z. o. je třeba schválení poručenského soudu ke všelikým jednáním, která nenáleží k obyčejné správě jmění a která mají větší důležitost. Podle tohoto právního stavu je třeba tedy schválení státního úřadu kultového ke všelikým právním jednáním o církevním jmění, která přesahují rámec obyčejné správy jmění a mají větší důležitost.

Že takovým jednáním je koupě velkostatku za cenu přesahující 4 miliony Kč, při čemž kupující arcibiskupství olomoucké přejímá ještě různé

jiné závazky (služební smlouvy, patronátní břemena), o tom nelze vážně pochybovati. Dospěl tedy nss k závěru, že smlouva ze 3. dubna 1925 podléhala schválení státního úřadu kultového. Ježto schválení to bylo uděleno až 13. září 1926, nastal převod ve smyslu § 1 odst. 4 dávk. prav. až tento den, a sluší proto použití naň předpisů vl. nař. č. 121/1926 Sb.

Č. 12.139.

Zaměstnanci veřejní: Úprava odpočivných požitků vrchního poštmistra-staropensisty podle zák. č. 70/1930 a vl. nař. č. 96/1930 Sb.

(Nález ze dne 14. listopadu 1935 č. 19.411/35.)

Prejudikatura: srov. Boh. A 11.308/34, 11.352/34; 9358/31.

Věc: Jan S. v T. proti ministerstvu pošt a telegrafů (vrch. min. kom. Dr. Jan Pech) o odpočivné požitky.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: St-li, který byl v r. 1916 přeložen jako vrchní poštmistr do trvalé výslužby, byly po státním převratu upravovány pensijní požitky postupně podle zák. č. 99/1921, resp. vl. nař. č. 398/1921 Sb., podle zák. č. 287/1924, resp. vl. nař. č. 150/1925 Sb., podle zák. č. 80/1928, resp. vl. nař. č. 171/1928 Sb. a konečně podle zák. č. 70/1930 Sb. Při tom bylo st-li vyměřeno výslužné ve výši 100% pensijní základny, určené podle § 33 vl. nař. č. 96/1930 Sb. částkou 16.200 Kč ročně a byl mu podle § 6 zák. č. 70/1930 Sb. přiznán vzhledem k tomu, že nové pensijní požitky byly nižší nežli odpočivné požitky dosavadní, přídavek ve výši rozdílu mezi pensijními požitky dosavadními a nově vyměřenými.

St-l nevzal vyměření požitků podle zák. č. 70/1930 Sb., jež bylo provedeno rozhodnutím ředitelství pošt v Praze z 21. října 1930, v odpor, avšak podal v r. 1932 na ředitelství pošt žádost, aby byla jeho pensijní základna stanovena ve výši 30.600 Kč, odvolává se při tom na zásadu, vyslovenou v nál. Boh. A 9358/31. Tato žádost byla zamítnuta a odvolání min. pošt nař. rozhodnutím nevyhovělo.

O stížnosti uvažoval nss takto: — — —

Po věcné stránce soustřeďuje se stížnost v podstatě na jedinou námitku, kterou lze reprodukovati takto: St-li byly upraveny základní odpočivné požitky podle zák. č. 99/1921 Sb., proto vztahuje se na něho i úprava odpočivných požitků podle zák. č. 287/1924 Sb. Podle tohoto zákona měly býti zjištěny fiktivní aktivní požitky st-lovy, jichž by dosáhl, kdyby se byl v činné službě dočkal dne 1. ledna 1925, a z takto zjištěné pensijní základny měla býti vyměřena pense. Kdyby byl st-l zůstal do r. 1925 v aktivní službě, stal by se účastným výhod, přiznaných státním zaměstnancům zákony z let 1919 až 1925 a byl by býval zařazen do VII. hodn. třídy 3. stupně. Nař. č. 96/1930 Sb. porušilo zák. č. 70/1930 Sb., ježto zrovnoprávnění pensistů s novopensisty, které intendoval